

Læreplan for montessoriskolen 2020

Hvorfor revidere?

En helhetlig plan

Styrket egenart, tydeligere og mer spisset

Rammer og språk som er tilpasset pedagogikken.

Grunnlaget for læreplanen

- *Friskoleloven § 2.1 b), med presisering i forskrift § 2A-3. Videre utdypet i rundskriv Udir-02-2011:*
- *Skolen må synliggjøre den anerkjente pedagogiske retningen i læreplanen, både i overordnet del og i læreplaner i relevante fag. **Opplæringen må representere en sammenhengende idé og et verdigrunnlag som normalt ikke realiseres i den offentlige skolen.** Det pedagogiske opplegget skal være utprøvd, utførlig beskrevet i litteraturen, velrenommert og relativt utbredt.*

Overordnet del – del 1

Del 1 av læreplanen gjelder for hele montessorigrunnskolen og er forpliktende på lik linje med del 2

- sentrale verdier og ideer som ligger til grunn for montessoriskolens utvikling og praksis, og de mest vesentlige pedagogiske elementene og prinsippene i undervisningen.

Inndeling overordnet del

- *Pedagogiske grunnideer og verdigrunnlaget i montessoriskolen*
  - Montessoripedagogikkens verdigrunnlag og fredstanken
  - Verdenssyn og helhetlig overbygning
  - Synet på mennesket og menneskets utvikling
    - Menneskets tendenser og fundamentale behov
    - De fire utviklingstrinnene

Inndeling overordnet del

- *Prinsipper og pedagogisk praksis*
  - Kunnskap og kompetanse, utvikling av ferdigheter
  - Tverrfaglighet, helhet og et ikke-lineært pensum
  - Den voksnes rolle i montessoriskolen
  - Observasjon som grunnlag for praksis
  - Prinsippet om aldersblanding
  - Vurderingskultur
  - Skoleutvikling
  - Samarbeid skole-hjem

Skoleutvikling

- Hele skolens virksomhet – sammen om målet. «It takes a village!»
- Nettverk! Vi er flere.
- Læreplanen binder oss sammen.

Del 1 ferdig

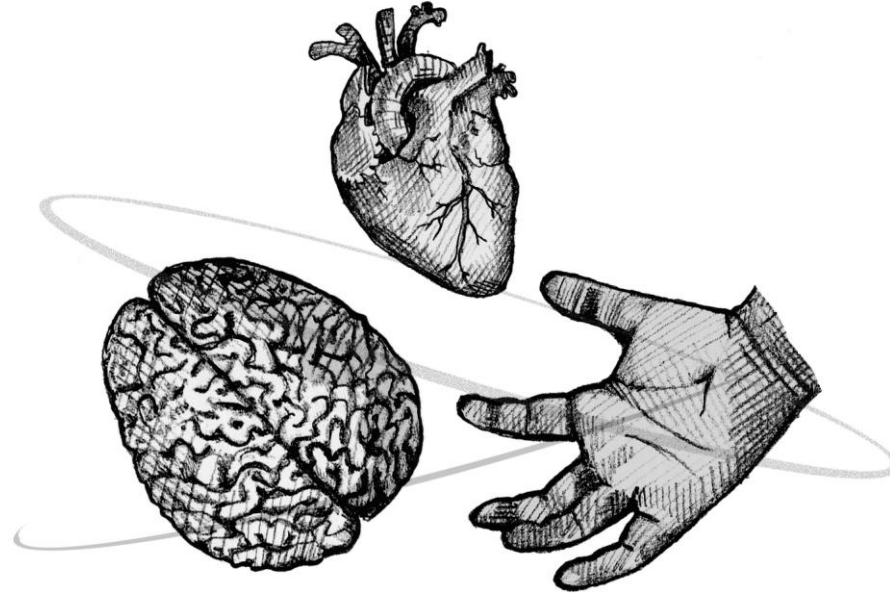
- Del 2 og del 3:
  - Kunnskap, kompetanse, ferdigheter
  - Tverrfaglighet, helhet, ikke-lineært pensum

Webinar overordnet del - del 2

Kunnskap, kompetanse og ferdigheter

Kunnskap og kompetanse, utvikling av ferdigheter

- Hva er deres kompetansebegrep? Hvordan definerer dere kunnskap? Hvilke ferdigheter legger dere vekt på? Hvordan jobber dere for å sikre at dere er jevngode når det kommer til grunnleggende ferdigheter?
- Jevngode med LK20 – er vi enige, eller har vi andre definisjoner og syn på dette?
- Legger premisser for hele planen, alt arbeid.

Kunnskap, ferdigheter og kompetanse

- Kunnskap innebærer å kjenne til og forstå fakta, begreper, teorier, ideer og sammenhenger innenfor ulike fagområder og temaer.
- Ferdigheter er å beherske handlinger eller prosedyrer for å utføre oppgaver eller løse problemer, og omfatter blant annet motoriske, praktiske, kognitive, sosiale, kreative og språklige ferdigheter.
- Kompetansebegrepet omfatter også forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning i fag, noe som er viktig for å forstå teoretiske resonnementer og for å utføre noe praktisk. Refleksjon og kritisk tenkning henger sammen med utvikling av holdninger og etisk vurderingsevne.

Alt henger sammen med alt!

- Elevenes møte med verden og kunnskap
- Nøkkelopplevelsen!
- Menneskets utvikling og grunnleggende behov – utvikling av «fag».
- Kunnskap og kompetanse innenfor fire ulike områder:
  - Det fysiske miljøet, det intellektuelle miljøet, det kreative miljøet og det sosiale/moralske miljøet

Grunnleggende ferdigheter – altså viktigere?

- Vi skal utdanne hele mennesket!
- Ikke *mindre* fokus – men en annen tilnærming.
- Tverrfaglig, helhetlig.
- Beskrives først og fremst overordnet
- Utvidet ferdighetsbegrep

Ferdigheter vi vektlegger

- Språklige ferdigheter; lesing, skriving og muntlige ferdigheter
  - Matematiske ferdigheter: regning og matematisk forståelse
  - Ferdigheter i redskapsbruk (herunder digitale ferdigheter)
  - Sosiale, moralske og etiske ferdigheter
  - Ferdigheter innenfor kreativitet, skaperevne og personlig uttrykk
  - Kritisk refleksjon og problemløsning
- Selvstendighet!

Derfor må vi...

Språklige ferdigheter

Nøkkelen ligger i organiseringen
og strukturen!

Overordnet del – del 3

Tverrfaglighet, helhet og et ikke-lineært pensum

Tverrfaglige temaer.

Men... betyr det *egentlig* at vi skal gjøre noe annerledes?

Lundvigsenutvalget - fagfornyelsen

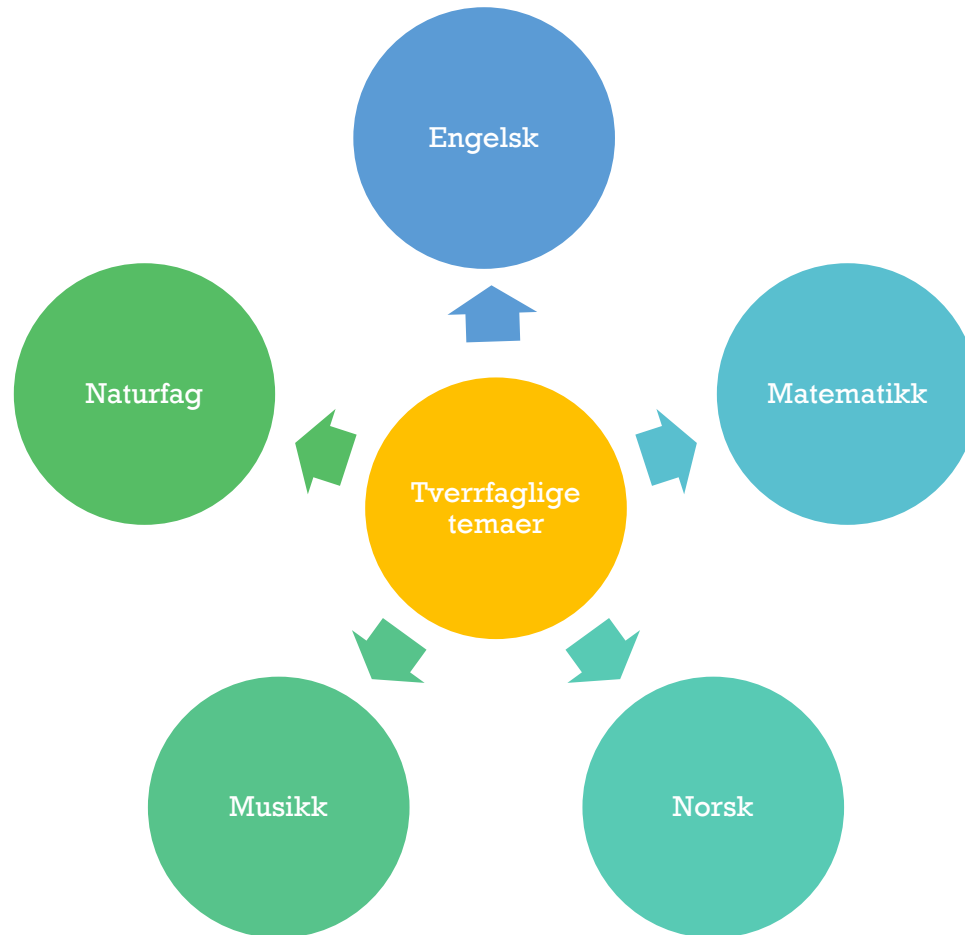

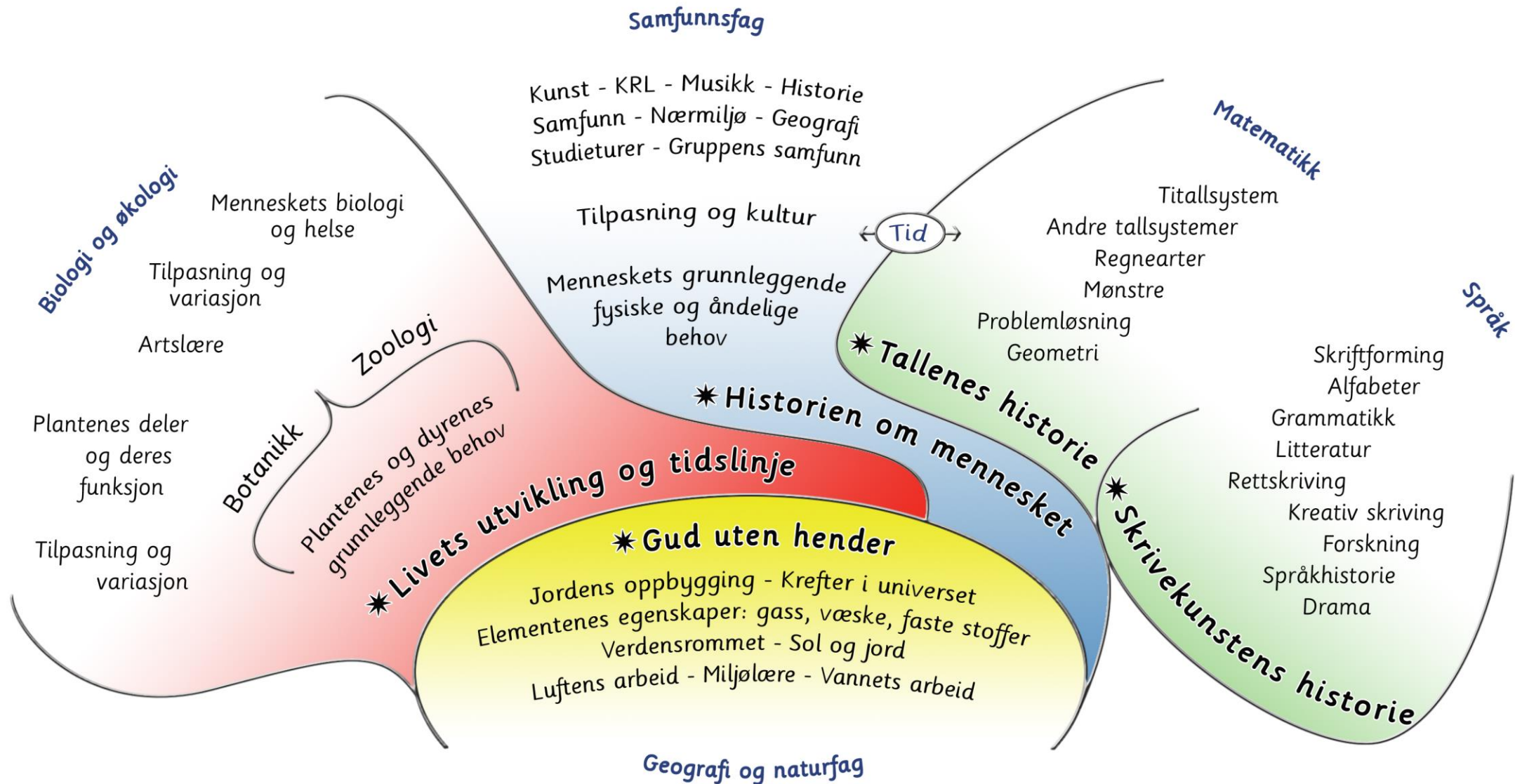
Anbefalingen fra utvalget

Utvalget mener at tre **flerfaglige** temaer er særlig viktige fremover og må være tydelige i læreplanverket: bærekraftig utvikling, det flerkulturelle samfunn og folkehelse og livsmestring.

For disse tre *temaområdene* må det være kompetansemål i fag på tvers av fagområdene.

Flerfaglig eller tverrfaglig?

Montessorigrunnskole

Oversikt over arbeidsområder
Montessori Norge

*De fem fortellingene om livet

Eksempler fra offentlig plan – vår tilnærming

Bærekraftig utvikling:

Gjennom arbeid med temaet skal elevene utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg og handle etisk og miljøbevisst. (..) Elevene skal få forståelse for at handlingene og valgene til den enkelte har betydning.

Demokrati og medborgerskap:

Gjennom arbeid med temaet demokrati og medborgerskap skal elevene forstå sammenhengen mellom individets rettigheter og plikter.

Folkehelse og livsmestring:

(..) dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv.

(..) skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer.

Tverrfaglighet i montessorilæreplanen

- Helhetlig, ikke fragmentert. Tverrfaglig – ikke flerfaglig (ikke temaarbeid).
- Tverrfaglig tilnærming til opplæringen bygger på en konstruktivistisk forståelse av læring
- Ikke-lineært pensum, kosmisk utdanning
- Hvordan må vi organisere oss? Prinsipper og forpliktelser

Hvorfor tverrfaglighet? Hva er målet?

- Dybdelæring! Helhetlig forståelse er en forutsetning for læring.
- (..) det å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder. Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.
- Sammenheng mellom dybdelæring og tverrfaglighet/tverrfaglig opplæring.

«Humper i veien»

Fag- og timefordeling.

Får elevene det de skal?

Ustrukturert?

→ Stol på pedagogikken, stol på barna – vektlegg montessorikompetanse.

Takk!

**Montessori
Norge**